

Ympäristönsuojelun asioita tiedoksi

RAKYL 25.09.2024 § 144

Valmistelija Toimistos sihteeri Tarja Säily, tarja.saily@savonlinna.fi, p. 044 417 4688 ja ympäristösuunnittelija Heidi Käyhkö, heidi.kayhko@savonlinna.fi, p. 044 417 4687

Selostus

VESIASIAT

Pihlajaniemen puhdistamon vesistötarkkailu 2023, kasviplanktonselvitys

Ramboll Finland Oy on toimittanut Pihlajaniemen jätevedenpuhdistamon kasviplanktonselvityksen raportin. Näytteenotto tehtiin voimassa olevan tarkkailuohjelman mukaisesti vuoden 2023 kesällä. Tutkimusalueen kasviplanktonlajisto oli pääasiassa piilevävaltainen, sisälsi vain vähän haitallisia sinileviä ja oli kaikilla näytepisteillä tyypillinen oligotrofiselle, vedenlaadultaan hyvälle tai erinomaiselle järvelle. Kasviplankton-tutkimuksen tulokset olivat suurimmaksi osaksi yhteneväisiä vuosien 2014, 2017 ja 2020 tulosten kanssa. Kasviplanktonryhmien keskinäisissä runsaussuhteissa esiintyvät pienet vaihtelut eri tutkimusvuosina johtuvat todennäköisesti sääolosuhteista ja vuosittain hieman vaihtelevasta näytteenottoajankohdasta. Kokonaisuutena tutkimusalueen kasviplanktonlajisto on monipuolinen ja ominainen karuille, oligotrofisille vesialueille.

Pihlajaniemen puhdistamon vesistötarkkailu, elokuu 2024

Ramboll Finland Oy on toimittanut raportin Pihlajaniemen jätevedenpuhdistamon elokuun 2024 velvoitetarkkailun tuloksista. Näytteet otettiin viidestä tarkkailupisteestä (Haapavesi 1 (taustapiste), Pihlajavesi 4, Pihlajavesi 5 (purkupiste), Pihlajavesi 6, Pihlajavesi 10) 27.8.2024. Vesi oli kaikilla tarkkailupisteillä kirkasta, väritöntä ja hajutonta. Levää ei ollut havaittavissa millään tarkkailupisteellä. Aiempien vuosien vastaavaan ajankohtaan verrattuna ei ollut havaittavissa merkittäviä muutoksia vedenlaadussa tai ravinnepitoisuuksissa. Taustapisteeseen verrattuna jätevedenpuhdistamon vaikutusta ei ollut havaittavissa alapuolisissa tarkkailupisteissä

Louhen kaivoksen vesien tarkkailu

Ramboll Finland Oy on toimittanut tutkimustodistukset Louhen kaivoksen vesien tarkkailusta tältä elokuulta. Pohjavesinäytteitä otettiin 7.-9.8. kaivosvesien purkureitiltä ja kolmesta pohjavesiputkesta ja pintavesinäytteitä kaivoksen kuivatusvedestä, Löksästä, Löksän luusuasta sekä Löksään laskevasta ojasta. Tuloksissa ei ollut havaittavissa merkittäviä poikkeamia edellisiin vuosiin verrattuna.

Kaikilla muilla näytteenottopisteillä näytteet olivat hajuttomia, kirkkaita ja värittömiä lukuunottamatta kuivatusvettä, joka oli lievästi ummehtunutta ja lievästi opalisoivaa, joskin väritöntä, ja PVP 2:n näytettä, jossa oli rikkivedyn hajua ja lievää sameutta.

Putikon kalanviljelylaitoksen vesistötarkkailun yhteenveto 2023

Savo-Karjalan ympäristötutkimus on toimittanut yhteenvetona Putikon kalanviljelylaitoksen vesistötarkkailusta vuodelta 2023. Havaintopaikat sijaitsevat laitoksen yläpuolella (Saarijärvestä johdettua vettä), alapuolella

sekä alempana Myllyjoessa. Näytteitä on asiakkaan pyynnöstä otettu myös Myllyjokeen laskevasta Jokelan laskuojasta. Myllyjoen, kuten monien muidenkin vesistöjen vesi on tummentunut humusaineiden vaikutuksesta (syynä mm. routa-ajan lyheneminen, talviaikaisten valumien lisääntyminen ja metsäojitukset). Myllyjoen väriluku ja kemiallinen hapenkulutus ovat kääntyneet laskuun vuoden 2018 jäkeen, myös kokonaisfosforipitoisuudet ovat havaintopaikoilla laskeneet lukuunottamatta Saarijärvestä johdettavaa vettä.

Kalanviljelylaitos vaikutti hieman Myllyjoen veden ravinnepitoisuuksiin ja hygieeniseen laatuun. Jokelan laskuojan vesi oli keskimäärin erittäin tummaa, selvästi ravinnepitoisempaa ja hygieeniseltä laadultaan huonompaa kuin Myllyjoessa.

Vedenlaatumuuttujen vuosikeskiarvot havaintopaikoittain:

	4	5	6	7	8	9
näytekerrat	3	3	2	2	2	3
lämpötila °C	12	12	10	9,9	10	8,5
O ₂ mg/l	8,5	9,7	10	10	11	-
O ₂ %	79	88	89	86	94	-
k-aine mg/l	1,4	1,2	-	-	-	-
pH	7,0	7,1	7,1	7,0	7,1	6,5
väri mg/l Pt	32	30	28	30	38	370
COD _{Mn} mg/l	6,2	6,3	6,1	6,0	6,8	49
BOD ₇ mg/l	1,4	1,6	-	-	-	-
Kok.N µg/l	323	350	350	350	390	1170
Kok.P µg/l	10	14	13	14	19	111
Enter.al pmy/100ml	3,0	41	23	15	3,0	45
kloridi mg/l	3,4	3,5	3,6	3,6	3,7	3,0
virtaama l/s	-	-	-	-	-	0,13

Havaintopaikka 4: Saarijärvi, laitoksen yläpuoli

Havaintopaikka 5: Myllyjoki, laitoksen alapuoli

Havaintopaikka 6: Myllyjoki, Jokela

Havaintopaikka 7: Niskalampi

Havaintopaikka 8:Saunalahti, sahan silta

Havaintopaikka 9: Jokelan laskuoja

Savonrannan jätevedenpuhdistamon velvoitetarkkailu, elokuu 2024

Ramboll Finland Oy on toimittanut elokuussa otettujen kokoomanäytteiden tulokset. Tarkkailukerralla puhdistamon toiminta ei saavuttanut kaikkia ympäristöluvan puolivuosisikeskiarvoine tarkasteltavia puhdistusvaatimuksia. Lähtevän veden kokonaisfosforipitoisuus ja puhdistusteho ylittivät vaaditut raja-arvot.

Ympäristöluvan mukaiset puhdistusvaatimukset:

	Pitoisuus-vaatimus	Puhdistusteho	Laskentajakso
BOD_{7-ATU}	≤ 15 mg O ₂ /l	≥ 92 %	½-vuosikeskiarvo
Fosfori	≤ 0,8 mg/l	≥ 92 %	½-vuosikeskiarvo
COD_{Cr}	≤ 125 mg/l	≥ 75 %	½-vuosikeskiarvo
Kiintoaine	≤ 35 mg/l	≥ 90 %	½-vuosikeskiarvo

Tämän tarkkailukerran tulokset olivat:

	Pitoisuus, mg/l	Puhdistusteho, %
BOD_{7-ATU}	4,4	99
Fosfori	1,4	89
COD_{Cr}	39	93
Kiintoaine	5,8	99

Myös purkuvesistä otettiin näytteet elokuussa. Vesi oli kaikilla tarkkailupisteillä kellertävää ja hajutonta. Vedenlaadussa ei juuri todettu merkittäviä eroja taustapisteiden ja purkupaikan alapuolisten pisteiden välillä lukuunottamatta Jokilahden veden selvästi tavanomaista korkeampaa ammoniumtyypen pitoisuutta sekä kohonnutta fosfaattifosforin pitoisuutta. Happitilanne oli erinomainen, ja ekologiselta luokituksestaan vedenlaatu oli erinomaista/hyvää.

Ruoppaus ja niitto

Kiinteistöllä 740-565-96-193 Puruveden Sammelselällä ruopataan kaivurilla lokakuussa 2024 noin 75 m³:n massamäärä. Toimenpiteen kesto on noin 2-3 päivää. Mahdollisesti myös pientä niittoa tehdään. Massat läjitetään omalle maalle. Toimenpiteen tarkoitus on vähentää rehevöitymisestä aiheutunutta ympäristöhaittaa, jotta vesi pääsisi virtaamaan salmessa. Ilmoitus vesialueen omistajalle on tehty.

LUONNONSUOJELUASIAT

Metsähallitus on myöntänyt Saariston metsämiehet ry:lle luvan hirvenmetsästykseseen ja hirvenajoon Koloveden kansallispuistossa vuosille 2025-2034 niillä alueilla, joilla metsästyks on lain nojalla mahdollista alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen luvalla. Lupa ei sisällä oikeutta poiketa kansallispuiston liikkumisrajoituksista.

LUPA-ASIAT

Luhtislammen ampumaradan ympäristöluvan velvoittamat pintavesitarkkailu ja melumittaus on tehty 17.7.2024. Pintavesinäytteet otettiin neljästä tutkimuspisteestä. Seurantatulokset (metalleista liukoiset pitoisuudet) on esitetty seuraavassa taulukossa:

Ympäristölaatumormi	AA-EQS									0,08-0,25				1,2	4		
Ympäristölaatumormi	MAC-EQS								0,07	0,45-1,5				14	34		
Vaarallinen aine									x	x							
	Pvm	pH	Sähkönjoht.	DOC	SO4	Ca	Sb	As	Hg	Cd	Co	Cr	Cu	Pb	Ni	Zn	V
Tuleva vesi	18.4.2018	5,3	3,3				<1	0,6					<1	<0,5		<5	
	12.6.2018	6,1	3,2				<1	1,2					<1	<0,5		<5	
	15.8.2018	6,2	2,7				<1	1,3					<1	<0,5		<5	
	16.10.2018	5,7	5,9			4,4	<1	1					<1	<0,5		<5	
	1.6.2021	5,5	3	25		2,7	<1	0,8					<1	<0,5		<5	
	17.7.2024	6,78	5,3	15,7	<5	2,78	<0,25	1,16	<0,005	<0,10	<0,5	<1	<5	<0,5	<2	14	<1
Vesi ennen siluettirataa	15.8.2018	7,5	13,4					1					<1	<0,5		<5	
	16.10.2018	7,4	14,5			17		0,7					<1	<0,5		<5	
	1.6.2021	7,3	13,6	9,7		15		0,4					1,3	8,8		<5	
	17.7.2024	7,75	16,2	10,1	<5	21,5		<1	<0,005	<0,04	<0,5	<0,4	<2	0,707	<2	6,1	<1
Laskuoja	18.4.2018	6,6	7,3					1,2					6,1	86		<5	
	12.6.2018	7	8,1					1					4,2	44		<5	
	15.8.2018	7,3	7,9					1,4					<1	27		<5	
	16.10.2018	7	7,7			7,4		1,3					5,9	71		<5	
	1.6.2021	7	8,9	12		8,7		1					6,4	66		<5	
	17.7.2024	7,53	11,5	7,33	9,69	12,2		1,08	<0,005	<0,04	<0,5	<0,4	3,7	20,7	<2	6,8	<1
Luhtiislampi	18.4.2018	6,6	5,3					0,8					4,6	56		<5	
	12.6.2018	7,1	5,1					1					2,1	2,8		<5	
	15.8.2018	7,1	4,9					1,1					<1	0,8		<5	
	16.10.2018	7,1	5,1			4,1		0,9					1,9	4,8		<5	
	1.6.2021	6,6	4,1	15		4,1		0,9					<1	5,2		<5	
	17.7.2024	7,49	6,49	10	7,77	6,12		1,08	<0,005	<0,04	<0,5	<0,4	<2	1,1	<2	<4	<1

Vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden ympäristölaatumormit on annettu VNa:lla 1022/2006. Laskuojan liukoinen lyijypitoisuus (20,7 µg/l) ylitti vesistövedelle annetun ympäristölaatumormin sekä biosaatavan vuosikeskiarvon 1,2 µg/l (laskennallisesti määritelty 1,28 µg/l). Laskuoja ei kuitenkaan ole vesilain (587/2011) tarkoittama vesistö, vaan vastaanottavana vesistönä pidetään Luhtiislampea, jossa laskennallisesti määritetty biosaatava lyijypitoisuus 0,05 µg/l alittaa ympäristölaatumormin. Verrattuna vuosien 2018 ja 2021 tarkkailun tuloksiin erityisesti laskuojassa ja Luhtiislammessa todetut liukoiset lyijypitoisuudet olivat huomattavasti pienempiä.

Ampumaratatoiminnan aiheuttamaa melutasoa on mitattu ympäristölupahakemuksen yhteydessä vuonna 2014. Tuolloin melutaso ylitti 60 dB kahdella vapaa-ajan asumiseen tarkoitetulla kiinteistöllä. Ympäristöluvan myöntämisen jälkeen rata-alueella on tehty meluntorjuntatoimenpiteitä rakentamalla meluvalleja. Melumittaukset meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyyden arvioimiseksi tehtiin 17.7.2024 niillä kiinteistöllä, joilla melutaso ylitti raja-arvot vuonna 2014. Mittausten perusteella enimmäisäänitaso alittaa 60 dB raja-arvon kummassakin mittauspisteessä. Meluvaikutusten voidaan näin ollen todeta vähentyneen meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamisen jälkeen.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös valituslupahakemuksesta

Savonlinnan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta oli hakenut muutosta Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen 28.12.2023, 1774/2023 Finavian Savonlinnan lentokentän ympäristöluvan muuttamisesta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Lautakunta oli pyytänyt, että korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan, kumoaa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen 28.12.2023, 1774/2023 ja palauttaa asian Itä-Suomen aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Korkein hallinto-oikeus on hylännyt valituslupahakemuksen päätöksellään 23.8.2024 2267/2024.

Etelä-Savon ELY-keskuksen lausunto vesilain mukaisen luvan tarpeesta Kongonsaaren lossiranta

ESAELY:ltä oli pyydetty lausuntoa vesilain mukaisen luvan tarpeesta koskien suunniteltua laituria polkupyörälauttaa varten Savonlinnan Kongonsaaren itäpuolen lossirantaan. Laituri liittyy pyörämatkailun

kehittämisen infra-hankkeeseen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suunnitellulle betoniponttoonilaiturille (leveydeltään 10-15 m ja pituudeltaan 5-15 m) on haettava vesilain mukainen lupa Itä-Suomen aluehallintovirastolta.

Savonlinnan lentoaseman järvitarkkailu

Eurofins on toimittanut lausunnon 26.8.2024 otetuista vesinäytteistä. Vesi oli hajutonta, väriltään kellertävää tai ruskeaa, lievästi hapanta ja lievästi sameaa. Alkaliniteetin arvot olivat hyvällä tasolla ja sähkönjohtavuuden arvot pintavesille ominaisia. Happitilanne oli erinomainen, ravinnepitoisuudet ilmensivät karua tai lievästi rehevää vedenlaatua. Klorofylli-a:n pitoisuudet viittasivat rehevyyteen.

ILMANLAATUASIAT

Ilmanlaadun mittauksen kuukausiraportti, Elokuu 2024

Savonlinnan ilman laatua seurataan Olavinkadun varteen sijoitetulla mittausasemalla vuosina 2024 - 2025. Elokuussa tehtyjen mittauksen mukaan ilman laatu oli tunnuslukujen valossa hyvä/tyydyttävä. Pitoisuudet olivat pääosin alhaisia.

Hengitettävien hiukkasten (PM10) huipputuntipitoisuus oli 27 µg/m³. Toiseksi suurin ohjearvoon verrattava vuorokausiarvo oli 15 µg/m³, joka on 22 % ohjearvosta (70 µg/m³).

Pienhiukkasten (PM 2.5) huipputuntipitoisuus oli 17,2 µg/m³. Kuukauden suurin vuorokausiarvo oli 10,2 µg/m³ eli 68 % WHO:n ohjearvosta (15 µg/m³).

Typpidioksidin (NO₂) huipputuntipitoisuus oli 41 µg/m³. Toiseksi suurin ohjearvoon verrattava vuorokausiarvo oli 12,5 µg/m³, joka on 18 % ohjearvosta (70 µg/m³). Typpidioksidin tuntikeskiarvojen 99 %:n arvo oli 20 µg/m³, joka on 14 % ohjearvosta (150 µg/m³).

Mittauksen ajallinen kattavuus oli 100 %. PM10- ja PM 2.5-mittauksen aineiston määrä 100 % ja NO₂-mittauksen aineiston määrä 97,9 %.

MUUT ASIAT

Kunnat yhdessä rauhan ja ympäristön puolesta – puiden istutustapahtuma

Savonlinnan kaupunginhallitus on päättänyt 2.9.2024 § 273 rakennus- ja ympäristölautakunnan esityksestä Savonlinnan kaupungin osallistumisesta *Plant And Care For Peace*-yhdistyksen tekemän aloitteen mukaiseen puun istutustapahtumaan kaupunginpuutarhurin järjestelmällä tavalla. Tapahtuma järjestetään Savonlinnassa perjantaina 20.9.2024.

Esittelijä	Rakennustarkastaja Karvinen Juha
Päätösehdotus	Lautakunta päättää merkitä asiat tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.